

ભારતીય કૃષિ અનુસંધાન પરિષદ – કેન્દ્રીય કપાસ સંશોધન કેન્દ્ર, નાગપુર

ICAR-Central Institute for Cotton Research, Nagpur

An ISO 9001:2015 Certified Organization

૧૬ થી ૨૨ જુન, ૨૦૨૫ દરમ્યાન કપાસની ખેતી પધ્ધતિ માટે ૩ જી અઠવાડિક સલાહ

ગુજરાત	છેલ્લા અઠવાડિયામાં પડેલ ખરેખર વરસાદ (મીમી)	આગામી અઠવાડિયા માટે સુચિત / પુર્વાનુમાન વરસાદ (મીમી)										
		જુન					જુન					
		૧૧	૧૨	૧૩	૧૪	૧૫	૧૬	૧૮	૧૯	૨૦	૨૧	૨૨
	અમરેલી								૧૯	૨.૧	૩.૯	૩.૪
	ભાવનગર								૨૪	૨.૭	૫.૨	૪
	જામનગર								૪.૩	૦.૫	૯.૪	૪
	રાજકોટ	૦	૦	૦	૦	૯.૨	૦	૭૭.૨	૧૫	૦.૫	૮.૧	૫.૨
	જુનાગઢ	૦	૦	૦	૦	૦	૪૦.૨	૯૫.૭	૧૭	૨.૨	૯.૮	૪.૬
	સાબરકાંઠા								૪૨	૧.૮	૧૧	૬.૧
	સુરેન્દ્રનગર								૧૨	૦.૪	૧૧	૬.૧
	અમદાવાદ								૨૩	૧.૯	૧૫	૭.૯
	વડોદરા								૬૦	૯.૪	૧૧	૧૧.૨
	પાટણ								૧૨	૦.૩	૧૩	૨.૩
	મહેસાણા								૨૭	૦.૬	૧૩	૩.૭
કુલ પડેલ વરસાદ અને પ્રમાણિત રંગ	૦.૧ થી ૨.૪ મીમી		૨.૫ થી ૧૫.૫ મીમી		૧૫.૬ થી ૬૪.૪ મીમી		૬૪.૫ થી ૧૧૫.૫ મીમી		૧૧૫ થી ૨૦૪.૪ મીમી			
પડેલ વરસાદનું વર્ગીકરણ	ખૂબ જ ઓછો વરસાદ		ઓછો વરસાદ		મધ્યમ વરસાદ		ભારે વરસાદ		અતિ ભારે વરસાદ			

પાક પરિસ્થિતિ :

સુરત ખાતે વાતાવરણ વાદળછાયું છે. કપાસની વાવણી માટે જમીનમાં નીક અને પાળા પધ્ધતિથી પાળા તૈયાર કરી દેવામાં આવેલ છે. જ્યાં પર્યાપ્ત માત્રામાં વરસાદ પડ્યો છે ત્યાં વાવણીની પ્રક્રિયા ચાલુ છે.

જુનાગઢ ખાતે જમીનની તૈયારી થઈ ગઈ છે. ગુજરાતનાં સૌરાષ્ટ્રનાં કપાસ ઉગાડતાં વિસ્તારમાં વાવણીની પ્રક્રિયા ચાલુ છે.

સલાહ :

ખેડુતોને પિયત કપાસની ખેતીમાં છાણિયું ખાતર ૧૦ ટન પ્રતિ હે. મુજબ (એકાંતરે વર્ષે) અને પાયાનાં રાસાયણિક ખાતર તરીકે ૨૦ કિલો ફોસ્ફરસ અને ૭૫ કિલો પોટાશ પ્રતિ હે. પ્રમાણે આપવું. બિયારણની ખરીદી અસલ બિલ સાથે કરવી. વહેલી વાવણી ટાળવી. જે ખેડુતો પાસે પિયતની સગવડ હોય તેઓ ખેતરમાં વહેલી વાવણી કરી શકે છે. કપાસની વાવણી પહેલાં અથવા વાવણી સમયે નિંદામણ ઉગતા પહેલાંની નિંદામણનાશક દવા પેન્ડીમીથાલીન ૩૮.૭% સીએસ @ ૭૦૦ મીલી/હે. મુજબ નિંદામણોનો અસરકારક વ્યવસ્થાપન માટે આપવી. કપાસની વાવણીની શરૂઆત ૭૫-૧૦૦ મીમી વરસાદ વરસ્યા બાદ જ કરવી જોઈએ. પાકનાં સારા ઉગાવા અને એકમ દીઠ છોડની સંખ્યા જાળવી રાખવા તેમજ વહેલી વાવણીની છોડ અવસ્થાએ લાંબા સમય સુધીનાં સુકા વાતાવરણને ધ્યાને રાખી જમીનમાં પર્યાપ્ત માત્રામાં ભેજ હોવો અત્યંત જરૂરી છે જેથી પાકની ફેરોપણી અટકાવી શકાય છે. ઉખાડી નાંખેલ અને વણજોઈતી કપાસની સાંઠીઓનો ઢગલો ખેતરમાં રાખવો નહિ. ઉનાળામાં ઉડી ખેડ કરવાથી જમીનમાં સંતાયેલ સુષુપ્ત અવસ્થાઓની ઈયળો અને કોશેટાઓ બહાર આવતાં સુર્યપ્રકાશની તીવ્ર ગરમીથી નાશ પામે છે અને આ ખેડથી ગુલાબી ઈયળ, પાન ખાનારી ઈયળો અને રોગો જેવાં કે, સુકારો, મૂળખાઈ અને કૃમિ તેમજ જીવાણુઓથી થતાં પાનનાં ટપકાંનાં રોગોનું આગામી કપાસની સીઝનમાં ઉપદ્રવ/ આક્રમણ થતે છે. અગાઉની સીઝન દરમ્યાન ગુલાબી ઈયળથી વધુ ઉપદ્રવિત ખેતરમાં પાક ફેરબદલી કરવાથી ગુલાબી ઈયળનો જીવનક્રમ તૂટે છે.

જુનાગઢ ખાતે ખેડુતોને અસલ બિલ સાથે બિયારણની ખરીદી કરવાની સલાહ આપવામાં આવે છે. જે ખેડુતો પાસે પિયતની સગવડ હોય તેઓને ખેતરમાં વાવણી શરૂ કરવાની સલાહ આપવામાં આવે છે. અન્ય વિસ્તારોમાં પણ પર્યાપ્ત માત્રામાં વરસાદ પડવાનું પૂર્વાનુમાન હોય વાવણી થયેલ પાકને જીવનદાન મળી રહેશે.

કપાસ ઉત્પાદનની તાંત્રિકતા આધારિત વિસ્તૃત માહિતી દા.ત. જમીનની પસંદગી, જાતો/ સંકરો, ખાતર આપવાની પધ્ધતિ, વાવણીની રીત, પિયત પધ્ધતિઓ, નિંદામણ, કિટકો અને રોગોનું વ્યવસ્થાપન વિગેરેની માહિતી એન્ડ્રોઇડ આધારિત CICR Cotton App. કે જે ICAR-CICR, નાગપુર દ્વારા તૈયાર કરેલ છે. આ એપ ગુગલ પ્લે સ્ટોરમાંથી વિના મુલ્યે ડાઉનલોડ કરી શકાય છે. વધુમાં, પાક વૃદ્ધિ અવસ્થા અને હવામાન આધારિત અઠવાડિક સલાહ ICAR-CICR, નાગપુરની વેબસાઈટ ઉપર ગુજરાતી ભાષામાં ઉપલબ્ધ છે જેનો લાભ ખેડુતો લઈ શકે છે.